

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

[Præfatio.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](#)

LIBER. QVINTVS. ET TOTIVS OPERIS VIGESIMVS.

DE IIS QVÆ PERTINENT AD SPECIALEM RATIONEM iudicandi de peccatis in ordine ad quartum Decalogi præceptum.

PRÆFATIO.

AC T E N V S Deo iuuante persecuti sumus rationem specialem iudicandi de peccatis habito respectu ad præcepta primæ tabulae Decalogi. In secunda tabula primo loco offertur præceptum de honorandis parentibus datum Exod. 20. his verbis: Honora patrem tuum, & matrem tuam, ut sis longævus super terram. Ex quo iudicandi de peccatis ratio specialis continetur primo illius explicatione in vniuerso genere, secundo, declaratione obligationis mutuae inter parentes, & filios: quoru[m] quatuor distinguuntur genera pro quadam impliciti nomine, quo ad quandam Dei similitudinem, alii præminentia, eorum parentes esse censi possunt: ac in primo genere sunt, qui alios secundum carnem procreant & aluerint: in secundo, qui spiritualiter generunt in Christo spiritualiterque gubernant. Ut Episcopi, & Curati, ceteriq[ue] animarum curam gerentes: in tertio, qui civiliter gubernant, ut Reges ceterique Principes, ac Magistratus temporales: in quarto, omnes alii qui curam aliorum gerunt, ut mariti, vxorum: magistri, discipulorum: tutores, & curatores, pupillorum: domini, seruorum. Quæ cum ita sint, distinguendus est hic liber aliquot capitulus, quorum primum sit de iis quæ in genere ad hoc præceptum pertinent. Reliqua de obligationibus adinuicem parentum & filiorum cuiusque generis ante memoratorum.

CAPUT I.

De iis que vniuerso spectant ad ipsum quartum Decalogi præceptum.

S U M M A R I U M .

- 1 Ratio cur quarto loco in Decalogo ponatur præceptum, de honorandis parentibus.
- 2 Quid sit quod iubetur per illud.
- 3 Qui parentum nomine in eo comprehendantur.
- 4 De premio longævitæ quod eidem præcepta adjungitur.
- 5 Explicite quidem filiis tantum imponitur idem præceptum, sed implicite imponitur & patribus.

RÆCEPTVM de honorandis parentibus, quod quartum est ordine in Decalogo, merito primum locum habet in secunda tabula. Cum enim omnia quæ in ea continentur, respiciant proximum; maxime autem omnium nobis proximi sunt parentes, præceptum sane quod de eis honorandis traditur, præferendum fuit reliquis. Adde quod cum in præcedentibus primæ tabulae præceptis actum sit de honore exhibendo Deo, qui principium est vniuersale omnium; proximum fuerit, ut ageretur de honore parentum qui sunt particularē nostrum principium. Id quod post D. Thom. 1.2. quest. 100. art. 6. & 2.2. quest. 122. art. 5. & AXandrum Alensem 3. part. quest. 33. de quarto præcepto, membro tertio, art. 3. annotat D. Anton. 1. part. tit. 14. cap. 4. §. 5. & Sotus lib. 2. Deiust. & iure, quest. 4. art. 5. Concilium Coloniense in expositione huīus præcepti in principio: vbi dicitur conueniente, vt post præcepta primæ tabulae quibus ad Deum ordinatur præceptum de honorandis parentibus proxime sequetur: cum illi nobis Dei loco sint hoc nomine, quod ab illis vitam acceperimus, & multa alia necessaria, in quo habent similitudinem cum Deo. Vnde, vt Philo Iudeus in lib. De Decalogo dixit, illi medij sunt inter Deum & alios proximos: & pietas quæ illis debetur admodum affinis est ei, quæ debetur Deo: siquidem vel Aristot. teste in lib. 8. Ethic. cap. vlt. Duo

sunt quorum beneficiis nemo potest respondere: nimur Deus & pater, cuius testimonij meminit D. Thom. in cit. quest. 100. art. 7. ad 1.

Pro plena autem intelligentia sententie, quam istud idem præceptum continet. Notandum est primo, quod varie quidem soleat honor describi; sed hanc inter ceteras videri probandum illius descriptionem, quam ponit Alexand. Alensis in cit. quest. 33. mem. b. 2. art. 2. & 3. in fine, cum ait: quod honor est protectione præminentia in exhibendo aliquid ei, qui honoratur. Hæc enim ceteris clarius aperit idem quo ipsius honoris formale consitit: pura in protestatione præminentia: illud enim quod exhibetur, nempe beneficium obsequium, obedientia, reverentia, & aliud eiusmodi, materialiter tantum dici honor. Vt idem Alexand. ait in memoria art. 3. Quod igitur hoc præcepto iubemur parentes honorare, idem est ac nos iuberi ut eorum præminentiam, exhibitione aliqua proteftemur; quænam vero illis sint exhibenda in hanc protestationem, queve hic honor, qui parentibus tribuendus est, complectatur: diuersimode Doctores exprimunt. Placet autem quod ait Concil. Colon. in expositione huius præcepti (quod etiam Alexandrum Alensem fecuti tradunt in verbo Filij, Sylu. num. 25. Tabiena num. 17. ac Arndt in principio) tales, hancem complecti tria: amorem scilicet, obedientiam, & reverentiam: quæ parentibus non tantum affectu sed etiam re ipsa & effectu exhibeantur. Qualiter vero hæc in particulari sint accipienda constabit ex postea dicendis.

Notandum est secundo, quod iam initio obliteratrigimus, parentū nomine primo ac principaliter hic intelligi eos ex quibus sumus secundū carnem geniti, ut Conc. Colon. & Catechism. Conc. Trid. editus exponunt: quib[us] cōfentit Nauar. in Ench. c. 14. n. 3. Intelliguntur deinde Ecclesiæ præsides & pastores ac Sacerdotes, ut habeat ex eisd[em]: q[ui] etiam tradunt D. Anto. 1. part. tit. 14. c. 4. §. 6. & Alex. Alensi. in cit. q. 33. memb. 1. art. vnic. Præterea cōprehenduntur ij qui potestatē habent secularem, & Rempub. gubernant ex Conc. Colon. & Catechismo Concil. Trid. ac D. Anton. & Nauar. in iisdem locis. Deniq[ue] omnes qui nostri curāgerunt, patres nostri dicuntur: